

Trojaká láska Spasiteľa voči ľuďom:

božská, ľudská duchovná, ľudská citová (zmyslová)

nauka pápeža Pia XII. *O úcte k Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu*

v encyklike *Haurietis aquas (Budete čerpať vodu)*

z 15. mája 1956

Mysliac na čo najvernejšie chápanie „šírky, dĺžky, výšky a hĺbky“ (Ef 3, 18) tajomnej lásky Vteleného Slova voči nebeskému Otcovi i voči ľuďom, treba vedieť, že jeho láska nebola len spirituálna, ako sa oprávnene pripisuje Bohu, keďže „Boh je duch“ (Jn 4, 24). Jeho láska, ktorá dýcha z Evanjelia, z listov Pavla apoštola a zo strán Apokalypsy, kde je opisovaná láska Srdca Ježiša Krista, neobsahuje len božskú lásku, ale sa rozširuje aj na pocity ľudskej lásky. Veď je zrejmé, že Božie Slovo neprijalo nejaké iluzórne a fiktívne telo, ako to už v prvom storočí kresťanskej éry tvrdili niektorí heretici, pričom v tomto zmysle sv. Ján apoštol výstražne varuje: „Lebo vyšlo do sveta mnoho zvodcov, ktorí nevyznávajú, že Ježiš Kristus prišiel v tele“ (2 Jn 7). Ježiš svojou božskou osobou zjednotil, scelil a jedinečne zdokonalil ľudskú prirodzenosť počatú v lone najčistejšej Márie Panny mocou Ducha Svätého (por. Lk 1, 35).

Ľudskej prirodzenosti prijatej Božím Slovom nič nechýbalo. Vlastnil ju bez akéhokoľvek umenšenia a bez nejakej zmeny, a to z hľadiska duchovného ako aj telesného. Jeho ľudská prirodzenosť bola vybavená inteligenciou i vôľou a inými vnútornými a vonkajšími poznávacími schopnosťami; taktiež schopnosťami citovej vnímavosti a všetkými ich príslušnými vášňami. To je učenie Katolíckej cirkvi: „Úplný vo svojom vlastnom, úplný v tom našom“ (sv. Lev Veľký, *Lectis dilectionis tuae*). „Dokonalý v Božstve a ten istý dokonalý v človečenstve“ (Chalcedónsky koncil, r. 451). „Celý Boh (sa stal) človekom a celý človek (stal sa) Bohom“ (sv. Gelasius, *Necessarium de duabus naturis in Christo*).

Nepochybujeme, že Ježiš Kristus vlastnil pravé ľudské telo, vybavené všetkými citmi, ktoré sú mu vlastné a medzi ktoré na prvom mieste patrí láska. Je zrejmé, že svoje fyzické srdce mal naplnené vrozenými ľudskými citmi. Preto Srdce Ježiša Krista, hypostaticky zjednotené s osobou vteleného Slova, musí horieť láskou a každým iným vnímateľným citom.

Božie Slovo prijalo pravú a dokonalú ľudskú prirodzenosť, pričom si vytvorilo pravé telesné srdce, ktoré cítilo utrpenie a bolo aj prebodnuté. Srdce vteleného Slova je plným právom chápané ako hlavný symbol dokonalej trojakej lásky, ktorou Božský Vykupiteľ miloval a neustále miluje aj večného Otca aj ľudstvo.

Srdce vteleného Slova je predovšetkým symbolom božskej lásky, ktorú má Syn spoločnú s Otcom a s Duchom Svätým (por. Kol 2, 9).

Toto Srdce je aj prameňom pravej ľudskej lásky, ktorá je širokospektrálna – duchovná aj citová (zmyslová). Dokonalé ľudské emócie, ktorými oplýval Božský Vykupiteľ, zázračne spolupracovali na potvrdzovaní toho, že on prijal úplnú ľudskú prirodzenosť v každom ohľade: „Naozaj, ak by nebol prišiel v našej ľudskej prirodzenosti, nebol by dvakrát plakal“, napísal sv. Ján Zlatoústý – Chryzostom (*In Ioannem, Homilia 61, 3*).

So všetkou istotou teda môžeme kontemplovať a uctievať v Božskom Srdci obraz jeho lásky a tiež akoby mystické schody, po ktorých možno vystúpiť k objatiu „Boha, nášho Spasiteľa“ (Tit 3, 4). Úkony a diela, ktoré najjasnejšie svedčia o jeho nekonečnej láske k nám sú: ustanovenie Eucharistie, jeho bolestné umučenie a smrť, darovanie nám jeho Najsvätejšej Matky, založenie Cirkvi, zoslanie Ducha Svätého na apoštolov a všetkých veriacich... On je stále s nami!

Ved' potom, keď náš Pán vystúpil do neba a zasadol po pravici Otca v jase svojho osláveného tela, neprestal milovať Cirkev, svoju nevestu, tou vrúcnu láskou, ktorá planie v jeho Srdci. On totiž, keď vystúpil na nebesia, nechal si svoje rany na rukách, na nohách a na boku ako žiarivé trofeje jeho trojakého víťazstva: nad diablom, nad hriechom a nad smrťou... On je stále s nami!

Ježiš si ponechal aj svoje Srdce, v ktorom ako v najdrahocenejšom stánku sú ukryté nesmierne poklady zásluh, ovocia jeho trojakého víťazstva, ktoré sa teraz rozdáva v hojnej miere vykúpenému ľudskému pokoleniu. A toto je potešujúca pravda, ktorú obhajuje Apoštol národov, keď píše: „Do výšav vystúpil, so sebou vzal zajatcov, ľuďom dal dary... Ten, čo zostúpil, je ten istý, čo aj vystúpil ponad všetky nebesia, aby naplnil všetko“ (Ef 4, 8. 10).

Oslávený Kristus aj teraz miluje intenzívne tou trojakou láskou, o ktorej sme hovorili. A je to práve táto láska, ktorá ho pohýna, aby sa za nás prihováral, aby sme boli zmierení Otcovou milosťou a milosrdenstvom, „lebo žije stále, aby sa za nás prihováral“ (por. Hebr 7, 25). Modlitba nasmerovaná k Otcovi, ktorá prúdi z jeho nevyčerpatelnej lásky je neustála. Ako „v dňoch svojho pozemského života“ (Hebr 5, 7), tak aj teraz, keď je Víťazom v nebi, prihovára sa za nás u Otca s ešte väčšou účinnosťou. Ved' Otec „tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nezhynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život“ (Jn 3, 16). On ukazuje svoje Srdce živé a hlbšie ranené láskou, než bolo vtedy, keď už ako bezduché bolo ranené kopijou rímskeho vojaka: „Kvôli tomuto bolo prebodnuté, aby sme mohli prostredníctvom viditeľnej rany vidieť neviditeľnú ranu lásky“ (sv. Bonaventúra, *Opus X.: Vitis mystica*).

Isté je, že nebeský Otec, „ktorý vlastného Syna neušetril, ale vydal ho za nás všetkých“ (Rim 8, 32), prosený takým Zástancom a s takou mocnou láskou, bude štedro rozdávať všetkým ľuďom svoje Božské milosti.

Praktické poučenie

z encykliky podľa E. J. Cuskellyho (kniha: *Současná spiritualita. Duchovní život z hlediska moderní psychologie*; Karmelitánske nakladatelství, Kostelní Vydří 1994; str. 255):

„V týchto slovách (Kristovo srdce je symbolom trojakej lásky) je veľa múdrosti. Máme posväcovať celú našu prirodzenosť, nielen jej „netelesnú“ duchovnú časť. Človek, ktorý je zbavený všetkej citovosti, ktorý je necitlivý a necítiaci, môže byť stoikom, ale nemôže byť svätcom. Človek sa neposväťí tým, že vytrhne zo svojho srdca city, ale tým, že tieto city sústredí na Božiu krásu a na všetky jej ľudské prejavy v Kristovej osobe.“

BÚ BB, marec 2024